

Besluit

Besluit op verzoek tot handhaving jegens Rendant

Ons kenmerk : ACM/UIT/549266 - OV
Zaaknummer : ACM/20/041413

1 Verloop van de procedure

1. Op 22 juli 2020 heeft de Autoriteit Consument & Markt (hierna: de ACM) een verzoek tot handhaving ontvangen van diverse ondernemingen, gevestigd op Nieuwland Parc te Alblasterdam, vertegenwoordigd door &De Jonge Advocaten¹ wegens het overtreden van de Gas – en Elektriciteitswet. In het verzoek wordt de ACM gevraagd handhavend op te treden tegen Rendant Parknet Beheer B.V. en Rendant Exploitatie Business Parks B.V. (tezamen te noemen: 'Rendant').
2. Op 5 oktober 2020 heeft de ACM het handhavingsverzoek aan Rendant gestuurd om de gelegenheid te bieden een zienswijze te geven.² Op 22 oktober heeft de ACM de zienswijze van Rendant ontvangen.³
3. De ACM heeft op 27 oktober 2020 aan zowel Rendant als Stedin een brief gestuurd over de overdracht van het (juridisch) eigendom van het elektriciteitsnet.⁴ Hierin heeft de ACM haar standpunt toegelicht dat indien een regionale netbeheerder over het economisch eigendom van het net beschikt, het juridisch eigendom zich ook in de groep van de netbeheerder moet bevinden. Rendant heeft in haar reactie van 29 oktober 2020 te kennen gegeven het oneens te zijn met dit standpunt.⁵
4. Voor zover bij de ACM bekend loopt parallel aan dit handhavingsverzoek een hoger beroep tegen de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 1 april 2020⁶ over de waardebeoordeling van de netten en overdracht van het eigendom.

2 Relevante feiten en inhoud van het handhavingsverzoek

5. Het handhavingsverzoek gaat over de private gas – en elektriciteitsnetten van Rendant. De netten zijn in beheer van Rendant. Er is geen ontheffing verleend aan Rendant van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder.⁷

¹ ACM/IN/519303.

² ACM/UIT/541940.

³ ACM/IN/548604.

⁴ ACM/UIT/543422 en ACM/UIT/543809.

⁵ ACM/IN/553189.

⁶ Rechtbank Rotterdam 1 april 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:3013.

⁷ Besluit van 2 september 2015, ACM/DE/2015/203962_OV (elektriciteit) en besluit van 16 december 2015, ACM/DE/2015/205824_OV. Zie ook uitspraak CBb van 26 juli 2016, ECLI:NL:CBB:2016:228.

6. De minister van Economische Zaken heeft Stedin bij besluit van 20 december 2017 aangewezen als netbeheerder voor het elektriciteitsnet op Nieuwland Parc. Bij besluit van 1 mei 2018 heeft de Minister dit gedaan voor het gastransportnet op Nieuwland Parc. De datum voor inwerkingtreding van deze aanwijzing is thans 1 april 2021, of zoveel eerder als de eigendomsoverdracht heeft plaatsgevonden.
7. Uit contact met Stedin, verzoekers en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is gebleken dat Stedin en Rendant het vooralsnog niet eens zijn geworden over de overdracht van de eigendom van de netten. Rendant zegt bereid te zijn het economisch eigendom van de netten aan Stedin over te dragen. Stedin stelt dat zij over het volle eigendom dient te beschikken om haar wettelijke taken te kunnen uitvoeren.
8. De ondernemingen namens wie het verzoek tot handhaving is ingediend, verzoeken de ACM om handhavend tegen Rendant op te treden, omdat zij het elektriciteitsnet en gastransport beheert zonder daarvoor een ontheffing te hebben. Volgens verzoekers handelt Rendant hiermee in strijd met de hiervoor aangehaalde rechterlijke uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 1 april 2020⁸ over een civielrechtelijk geschil tussen Stedin en Rendant. Verzoekers en de ACM waren geen partij in deze zaak. Verder verzoeken ondernemingen om handhavend op te treden tegen Rendant wegens het – onaangekondigd en met terugwerkende kracht – in rekening brengen van de precariobelasting over de periode 2016 – 2020. Verzoekers geven aan dat Rendant dreigt met afsluiting van de energievoorziening, als zij de – verhoogde – energietarieven niet betalen. Tot slot klagen de afnemers dat Rendant in strijd met artikel 2 van de Beleidsregel factureringstermijnen energie handelen doordat zij geen juist en volledig kostenoverzicht na elke afrekenmaand toestuurt.

3 Beoordeling

3.1 Beheren netten zonder ontheffing

9. De eerste klacht van verzoekers betreft het beheren van de netten zonder dat daarvoor een ontheffing is verleend. Volgens verzoekers handelt Rendant hiermee in strijd met de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 1 april 2020, omdat zij de netten niet aan Stedin heeft overgedragen, zoals in deze uitspraak is bepaald.
10. In haar zienswijze stelt Rendant dat zij zich altijd bereid heeft getoond om het economisch eigendom over te dragen aan Stedin. Het ligt volgens Rendant niet aan haar dat de eigendomsoverdracht nog niet is gerealiseerd.
11. Op grond van artikel 18 van de Elektriciteitswet en artikel 10Ee van de Gaswet is het beheren van gas- en elektriciteitsnetten een exclusieve taak van een aangewezen netbeheerder. Het is een ander dan een aangewezen netbeheerder verboden om netten te beheren. Een ieder die een net toebehoort dient hiervoor een netbeheerder aan te wijzen (artikel 10, lid 9 E-wet en artikel 2, lid 8, Gaswet). Artikel 15 E-wet en artikel 2 Gaswet voorzien in de mogelijkheid om een ontheffing van deze verplichting te krijgen. Indien degene die het net toebehoort geen

⁸ Rechtbank Rotterdam op 1 april 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:3013.

netbeheerder aanwijst, terwijl haar ook geen ontheffing is verleend, kan de Minister dit doen (artikel 13, lid 1, E-wet en artikel 5, lid 1, Gaswet).

12. Zoals eerder aangehaald heeft de ACM geen ontheffing verleend aan Rendant. Het is Rendant dan ook niet toegestaan om gas- en elektriciteitsnetten te beheren. Gelet hierop heeft de ACM in het verleden een boete opgelegd aan Rendant.⁹ Deze boete heeft geen einde gemaakt aan het illegale netbeheer door Rendant. Vervolgens heeft de ACM daarom de minister van Economische Zaken en Klimaat geïnformeerd en verzocht om zijn bevoegdheden in te zetten om te bewerkstelligen dat de netten op het park van Rendant worden beheerd door een aangewezen netbeheerder. Daarop heeft de minister middels een aanwijzingsbesluit Stedin aangewezen als netbeheerder voor de netten. Dit aanwijzingsbesluit treedt – na uitstel van de oorspronkelijk beoogde inwerkingtreding – in per 1 april 2021 of zoveel eerder als eigendomsoverdracht heeft plaatsgevonden.
13. Omdat de aanwijzing van Stedin heeft plaatsgevonden, de procedure tot overdracht van de netten op basis van het aanwijzingsbesluit nog loopt, en er beroep is ingesteld tegen de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam, acht de ACM het nu niet effectief om handhavend op te treden voor het in beheer hebben van het elektriciteits- en gastransportnet. De ACM begrijpt het belang van verzoekers bij handhaving. Toch ziet de ACM niet hoe nogmaals handhavend optreden de procedure in deze fase kan versnellen. Ten overvloede wijst de ACM er hierbij nog op dat zij geen toezicht houdt op de naleving van rechterlijke uitspraken, zoals de civielrechtelijke uitspraak van de Rechtbank Rotterdam in het geschil tussen Rendant en Stedin.
14. Op grond van het bovenstaande gaat de ACM naar aanleiding van de eerste klacht van verzoekers niet over tot handhaving.

3.2 Onaangekondigd verhogen van tarieven

15. De tweede klacht is dat Rendant met terugwerkende kracht de energietarieven heeft verhoogd door achteraf de aan Rendant opgelegde precariobelasting aan afnemers door te rekenen. Verzoekers stellen dat Rendant hiermee in strijd handelt met artikel 95b, tweede lid, van de Elektriciteitswet, omdat zij volgens dit artikel de verplichting heeft om een verhoging van de energieprijzen ten minste vier weken van te voren door te geven aan de ACM. Ook zou sprake zijn van overtreding van artikel 95b, eerste lid, E-wet, dat leveranciers verplicht om op een betrouwbare wijze en tegen redelijke tarieven en voorwaarden zorg te dragen voor de levering van elektriciteit aan kleinverbruikers. Tot slot stellen klagers dat de precario reeds verdisconteerd was, dan wel verdisconteerd had moeten zijn in de energieprijzen, en dat Rendant geen (contractuele) basis had om achteraf te precario door te berekenen.
16. Rendant betoogt in haar zienswijze dat de ACM niet bevoegd is om handhavend op te treden tegen Rendant wegens de hoogte van leveringstarieven, omdat deze niet gereguleerd zijn. De ACM kan volgens Rendant alleen de methode voor berekening van de netbeheertarieven laten goedkeuren. Daarnaast betreft de verhoging van de tarieven het doorberekenen van de precariobelasting, en is Rendant hier volgens haar contract met afnemers toe gerechtigd. Omdat dit een civielrechtelijke aangelegenheid betreft, zou de ACM niet bevoegd zijn. Over

⁹ Boetebesluit van de Nederlandse Mededingingsautoriteit van 15 oktober 2008 met kenmerk 102811_2/47.

de door verzoekers aangehaalde overtreding van artikel 95b, eerste lid, E-wet, voert Rendant aan dat dit artikel niet overeenkomstig van toepassing is op eigenaren van een privaat net.

17. Rendant treedt zowel als leverancier en netbeheerder op. Voor zover de klachten zien op de rol als leverancier en leveringstarieven betreffen, is de ACM van oordeel dat zij niet bevoegd is. Rendant is geen vergunninghouder als bedoeld in artikel 95b E-wet. Het vereiste van een redelijk tarief en de in dit artikel geregelde mogelijkheid tot toetsing van tarieven, is daarom hier niet van toepassing.
18. Voor wat betreft de rol als netbeheerder geldt het volgende. Zoals eerder gesteld, beschikt Rendant niet over een ontheffing als bedoeld in artikel 15 van de E-wet. De in het achtste lid van dit artikel genoemde mogelijkheid om de methode voor de berekening van de netbeheertarieven te toetsen, is daarom evenmin van toepassing.
19. Ook is de ACM niet bevoegd om een besluit te nemen over het al dan niet terecht doorrekenen van de precariobelasting. De Elektriciteits- en Gaswet geven geen grondslag voor een dergelijk besluit. Voor een beoordeling van de rechtmatigheid hiervan, staat voor verzoekers de civielrechtelijke weg open.
20. Op grond van het bovenstaande gaat de ACM naar aanleiding van de tweede klacht van verzoekers niet over tot handhaving

3.3 Verstrekken kostenoverzicht

21. De laatste klacht ziet op overtreding van artikel 2 van de Beleidsregel factureringstermijnen energie (hierna: Beleidsregel). Volgens klagers overtreedt Rendant de verplichting die hieruit voortvloeit, namelijk het toesturen van een juist en volledig kostenoverzicht na elke afrekenmaand. Rendant handelt volgens klager in strijd met dit artikel, omdat zij na de factuur nog kosten in rekening brengt voor de periode voorafgaand aan de periode waar de factuur over gaat.
22. De verplichting van artikel 2, tweede lid, waar klagers zich op richten, luidt als volgt:

“Tot de verplichting een overzicht te verzenden aan afnemers waarin de kosten in verband met de aansluiting overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd, als bedoeld in artikel 19c van de Elektriciteitswet 1998 en artikel 35c van de Gaswet, wordt onder meer verstaan het verzenden binnen een redelijke termijn van een juist en volledig kostenoverzicht aan de afnemer:

 - a. nadat de verhuizing door de netbeheerder is geaccepteerd;*
 - b. na de afrekenmaand.”*
23. Het kostenoverzicht ziet op de eenmalige kosten die verband houden met de aansluiting.¹⁰ Deze kosten staan hier niet ter discussie; de kosten waar de klacht van verzoekers betrekking op heeft, betreft de kosten van de precariobelasting. Deze kosten zijn geen eenmalige kosten

¹⁰ Zie artikel 19c Elektriciteitswet.

als bedoeld in artikel 19c van de Elektriciteitswet.

24. Nu de kosten zien op de precariobelasting, is artikel 2, tweede lid, van de Beleidsregel factureringstermijnen energie hier niet van toepassing en kan de ACM geen oordeel geven over een mogelijke overtreding van deze norm.
25. De ACM merkt op dat artikel 2, eerste lid van de Beleidsregel alleen van toepassing is op vergunninghoudende energieleveranciers, zoals bedoeld in artikel 95b van de Elektriciteitswet en artikel 44 van de Gaswet. Zoals aangehaald in randnummer 17 is Rendant geen vergunninghouder. Voor zover klachten zien op artikel 2, eerste lid van de Beleidsregel, stelt de ACM vast dat deze bepaling niet van toepassing is op Rendant.
26. Op grond van het bovenstaande gaat de ACM naar aanleiding van de derde klacht van verzoekers niet over tot handhaving.

4 Besluit

De Autoriteit Consument en Markt wijst het handavingsverzoek af op de gronden die zij hierboven heeft uiteengezet.

Den Haag,
Datum: 11 februari 2021

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

mr. P.J.H. Benner
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.